

62P+07

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ УХВАЛА

04 липня 2022 року

м. Черкаси

справа № 925/157/22

Господарський суд Черкаської області у складі судді Гладуна А.І., розглянувши справу за позовом Приватного акціонерного товариства "Українська страхова компанія "Княжа Вієнна Іншуранс Груп" до Приватного підприємства "ДОРСТРОЙ" про стягнення 45901,70 грн,

ВСТАНОВИВ:

10.02.2022 Приватне акціонерне товариство "Українська страхова компанія "Княжа Вієнна Іншуранс Груп" (ідентифікаційний код 24175269, адреса місцезнаходження: 04050, вул. Глибочицька, 44, м. Київ) звернулось до суду з позовною заявою до Приватного підприємства "ДОРСТРОЙ" (ідентифікаційний код 33819662, адреса місцезнаходження: 20001, вул. Н. Терещенка, 1-А, м. Христинівка, Черкаська область).

Предметом позову є майнова вимога позивача до відповідача про стягнення коштів за завдані збитки в порядку регресу в розмірі 45901,70 грн. Також, у позові позивач просить стягнути з відповідача судові витрати зі сплати судового збору у розмірі 2481,00 грн.

Підставами позову є обставини, якими позивач обґрунтовує позовні вимоги, зокрема підстави звернення з регресним позовом до відповідача, у зв'язку з виплатою страховиком страхового відшкодування на підставі договору майнового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у формі полісу №АМ/6434661 від 20.09.2018.

Ухвалою Господарського суду Черкаської області від 11 лютого 2022 прийнято позовну заяву до розгляду, відкрито провадження у справі № 925/157/22, ухвалено розглядати справу в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи за наявними у справі матеріалами.

Ухвала суду від 11.02.2022 про відкриття провадження у справі надіслана учасникам справи в установленому порядку, зокрема відповідачу – рекомендованим листом з повідомленням про вручення за адресою місцезнаходження, який було вручено 16.02.2022 (а. с. 69); позивачу - рекомендованим листом.

29.03.2022 відповідач подав суду відзив на позовну заяву (а. с. 70-77), у якому просив суд: 1) відмовити повністю у задоволенні позову, 2) стягнути з Приватного акціонерного товариства "Українська страхова компанія "Княжа

Вієнна Іншуранс Груп" на користь Приватного підприємства "ДОРСТРОЙ" судові витрати, що складаються з витрат на професійну правничу допомогу у розмірі 10000 грн. Додатком до відзиву відповідач договір про надання правої допомоги від 17.02.2022, додаткову угоду №1 від 17.02.2022 до договору про надання правої допомоги від 17.02.2022, рахунок – фактуру №1 від 17.02.2022, акт приймання – передачі наданих послуг №1 від 25.03.2022 на суму 10 000 грн, копію ордеру на надання правничої (правової) допомоги ПП "ДОРСТРОЙ" адвокатом Захарченко Н.О., копію свідоцтва на право заняття адвокатською діяльністю Захарченко Н.О. В обґрунтування заперечень проти позову відповідач зазначив: що на час виникнення спірних відносин відповідачу на праві власності належав транспортний засіб Renault, д.н.з. СА 0074 СА; що з 19.09.2018 до 03.12.2018 Федоренко О.М. перебував у трудових відносинах з ПП "ДОРСТРОЙ". Проте 03.12.2018 Федоренко О.М. на підставі наказу №24 звільнений з посади. На момент дорожньо – транспортної пригоди, яка сталася 06.12.2018, Федоренко О.М. не перебував у трудових відносинах з відповідачем. Відповідач визнає, що цивільна відповідальність особи, яка на відповідній правовій підставі володіє транспортним засобом Renault, д.н.з. СА 0074 СА, на час виникнення спірних правовідносин була застрахована позивачем у справі. Згідно з постановою Придніпровського районного суду міста Черкаси від 30.01.2019 у справі № 711/10670/18, встановлено, що керування транспортним засобом Renault, д.н.з. СА0074СА в стані сп'яніння та відмову від огляду на стан сп'яніння вчинив Федоренко О.М., якого і визнано винуватим у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 130 КУпАП. Тобто, саме Федоренко О.М., є суб'єктом, до якого може бути заявлена зворотна вимога, згідно з положеннями статті 38 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів", статті 1191 ЦК України. У постанові Великої Палати Верховного Суду від 17 квітня 2018 року у справі № 523/9076/16-ц (провадження № 14-61цс18) зроблено висновок, що за результатами розгляду справи суд відмовляє в позові до неналежного відповідача. Відповідач стверджує, що Федоренко О.М., як фізична особа, не може залучений до участі у господарському спорі в порядку заміни неналежного відповідача. А тому враховуючи, що позовні вимоги до Федоренка О.М., не заявлені, та останній з огляду на свій правовий статус не може бути учасником господарського процесу, у задоволенні позову до неналежного відповідача просить суд відмовити. Відповідач також вважає, що позов є безпідставним та просить відмовити повністю у його задоволенні. Крім того, відповідач заперечує правову підставу позову, передбачену статтями 993 та 1191 Цивільного кодексу України, на яку посилається позивач та зазначає, що Верховний суд у постанові від 22.10.2020 у справі №910/18279/19 у пунктах 69, 72 зазначив, що суброгація (від лат. "subrogare" - заміщення, обрання взамін) є одним із видів уступки права, який полягає в тому, що до нового кредитора, який реально виконав зобов'язання у вигляді сплати грошей, переходить право вимагати відповідного відшкодування від особи, відповідальної за завдану шкоду. Водночас регресом (з лат. "regressus"- зворотній рух) є право особи, яка здійснила відшкодування шкоди, заподіяної

кредитора (ст...)
потерпілим) виникає право регресної вимоги до такої винної особи. Відповідач вважає, що положення статті 993 Цивільного кодексу України, статті 27 Закону України "Про страхування" не є релевантними в спірних правовідносинах, оскільки правовідносини суброгації між сторонами не виникли, та зазначає, що особливістю регресних зобов'язань є, зокрема: закритий перелік підстав для їх виникнення, а також те, що регрес має бути адресований саме до винної особи. Відповідач посиляється на постанови Великої Палати Верховного Суду від 04 липня 2018 року у справі № 755/18006/15-ц (провадження № 14-176цс18) та від 03 жовтня 2018 року у справі № 760/15471/15-ц (провадження № 14-316цс18), відповідно до яких покладання обов'язку з відшкодування шкоди у межах страхового відшкодування на страховальника, який уклав відповідний договір страхування і сплачує страхові платежі, суперечить меті інституту страхування цивільно-правової відповідальності (стаття 3 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів"). Вичерпний перелік підстав заявлення зворотньої вимоги страховика визначено положеннями статті 38 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів". Ця вичерпність означає не лише, закритий перелік фактичних підстав для заявленій регресної вимоги, але і закритий перелік суб'єктів відповідальності за заподіяну шкоду. Згідно статті 1191 Цивільного кодексу України зворотна вимога має бути адресована саме до винної особи. Відповідно до пункту 38.1 статті 38 Закону "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" страховик після виплати страхового відшкодування має право подати регресний позов до страхувальника або водія забезпеченого транспортного засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, зокрема, якщо він керував транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Відповідач зазначив, що як страхувальник не керував автомобілем у стані алкогольного сп'яніння, не відмовлявся від огляду на стан сп'яніння, не міг впливати на поведінку водія, який відмовився від такого огляду, тощо. Відповідач посиляється на постанови Верховного Суду від 30.09.2020 у справі № 131/709/18, у справі № 539/3475/18, від 05.08.2020 у справі № 456/881/17, на постанову Вищого господарського суду України від 11.07.2017 у справі № 910/11365/16.

Відповідач не заперечив проти розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження, клопотання про розгляд справи з повідомлення сторін не подав.

18.04.2022 позивач, подав до суду відповідь на відзив (а. с. 93-94), у якій зазначає на спростування доводів відповідача, викладених у відзиві на позов, що відповідачем на виконання вимог Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних

транспортних засобів” було укладено Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів № АМ/6434661, щодо забезпеченого транспортного засобу Рено д.н.з. СА0074СА. Страхувальник за даним полісом є Приватне підприємство “Дорстрой”. Згідно з підпунктом в) пункту 38.1.1. статті 38 Закону України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” страховик після виплати страхового відшкодування має право подати регресний позов: до страхувальника або водія забезпеченого транспортного засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду: якщо він після дорожньо-транспортної пригоди за його участю самовільно залишив місце пригоди чи відмовився від проходження відповідно до встановленого порядку огляду щодо стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, або вжив алкоголь, наркотики чи лікарські препарати, виготовлені на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником). Вказане законодавче положення не визначає наявність трудових відносин водія і страхувальника умовою реалізації страховиком права на звернення з регресним позовом до страхувальника. Зазначена правова позиція викладена в постановках Верховного суду України від 07.10.2014 у справі № 3-135Гс14 та від 27.09.2019 у справі № 910/3114/19, у постановках Вищого господарського суду України від 13.12.2016 у справі № 910/10192/16 та від 07.06.2016 у справі № 906/1472/15. Позивач звертає увагу суду на те, що предметом позову є відшкодування шкоди в порядку регресу на підставі закону України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”, який є спеціальним у даних правовідносинах. Тобто сама конструкція статті 38 передбачає право вибору страховика на звернення з регресним позовом до страхувальника або водія у випадках передбачених статтею 38 “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”. Посилання на правові позиції Верховного суду Відповідачем є неревелентними до даних правовідносин, оскільки стосуються позовів про відшкодування шкоди поданими потерпілими особами до винних осіб.

Враховуючи правовідносини, що виникли між учасниками справи, обраний позивачем спосіб захисту, обсяг та характер доказів у справі, ймовірність призначення у справі експертизи та/або виклик свідків та/або витребування доказів, категорію та складність справи, суд дійшов висновку про необхідність розгляду даної справи за правилами загального позовного провадження.

Відповідно до частини 6 статті 250 Господарського процесуального кодексу України якщо суд вирішив розглянути справу в порядку спрощеного позовного провадження, але в подальшому за власною ініціативою або за клопотанням учасника справи постановив ухвалу про розгляд справи за правилами загального позовного провадження, розгляд справи починається зі стадії відкриття провадження у справі. У такому випадку повернення до

розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження не допускається.

Згідно із статтею 181 Господарського процесуального кодексу України для виконання завдання підготовчого провадження в кожній судовій справі, яка розглядається за правилами загального позовного провадження, проводиться підготовче засідання.

Враховуючи викладене вище, з метою повного, всебічного і об'єктивного розгляду справи та дотримання положень статті 182 Господарського процесуального кодексу України суд на підставі частини 6 статті 250 Господарського процесуального кодексу України дійшов висновку про постановлення ухвали за власною ініціативою про розгляд справи за правилами загального позовного провадження, розгляд справи розпочати зі стадії відкриття провадження у справі та призначити підготовче засідання.

Враховуючи подання сторонами заяв по суті спору під час розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження, суд не встановлює учасникам справи строк для їх подання.

Водночас, відповідно до частини 5 статті 161 Господарського процесуального кодексу України суд може дозволити учаснику справи подати додаткові пояснення щодо окремого питання, яке виникло при розгляді справи, якщо визнає це необхідним.

Враховуючи вказані положення процесуального кодексу за заявою учасника справи суд може дозволити учаснику справи подати додаткові пояснення щодо окремого питання, яке виникло при розгляді справи.

З метою підготовки справи до судового розгляду суд вважає за необхідне вчинити наступні дії.

Відповідно до частини 1 та 3 статті 13 Господарського процесуального кодексу України судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності сторін. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом.

Відповідно до частини 1 статті 14 Господарського процесуального кодексу України суд розглядає справи не інакше як за зверненням особи, поданим відповідно до цього Кодексу, в межах заявлених нею вимог і на підставі доказів, поданих учасниками справи або витребуваних судом у передбачених цим Кодексом випадках. Збирання доказів у господарських справах не є обов'язком суду, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Згідно з частиною 1, 3 та 4 статті 74 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи. Суд не може збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи, крім витребування доказів судом у випадку, коли він має сумніви у добросовісному здійсненні учасниками справи їхніх процесуальних прав або виконанні обов'язків щодо доказів.

Відповідно до статті 76 Господарського процесуального кодексу України

належними є докази, на підставі яких можна встановити обставини, які входять в предмет доказування. Суд не бере до розгляду докази, які не стосуються предмета доказування. Предметом доказування є обставини, які підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення.

Відповідно до статей 77, 78 статті 74 Господарського процесуального кодексу України обставини, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування. Докази, одержані з порушенням закону, судом не приймаються. Достовірними є докази, створені (отримані) за відсутності впливу, спрямованого на формування хибного уявлення про обставини справи, які мають значення для справи.

Однією з обставин, що входить до предмета доказування у справі є обставина перебування Федоренка Олександра Миколайовича у трудових відносинах з відповідачем та виконання ним своїх трудових обов'язків під час дорожньо-транспортної пригоди 06.12.2018.

Відповідач у відзиві на позов (а.с. 70-77) заперечив дану обставину та ствердив, що Федоренко О.М. 03.12.2018 був звільнений із займаної посади та на день дорожньо-транспортної пригоди Федоренко О.М. у трудових відносинах з відповідачем не перебував. На підтвердження цієї обставини подав копію наказу № 24 від 03.12.2018 "Про звільнення з займаної посади" (а.с. 81).

З метою встановлення обставини припинення трудових відносин між відповідачем та Федоренком О.М. та з метою підтвердження цих обставин належними та допустимими доказами, керуючись статтею 81 Господарського процесуального кодексу України, суд вважає за необхідне витребувати у відповідача письмові докази: 1) копію звіту про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів доходів і зборів за грудень 2018 року із таблицею №6 «Відомості про нарахування заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) застрахованим особам», з інформацією про кількість календарних днів перебування у трудових/цивільних відносинах протягом звітного місяця (колонка № 15 таблиці) Федоренка О.М.; 2) копію податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку за 4 квартал 2018 року, зокрема доходу, нарахованого (сплаченого) та сум утриманого податку з Федоренка О.М.

Згідно з частинами 7, 9, 10 статті 81 Господарського процесуального кодексу України будь-яка особа, в якій знаходиться доказ, повинна видати його на вимогу суду. Особи, які не мають можливості подати доказ, який витребує суд, або не мають можливості подати такий доказ у встановлені строки, зобов'язані повідомити про це суд із зазначенням причин протягом п'яти днів з дня вручення ухвали. У разі неповідомлення суду про неможливість подати докази, витребувані судом, або неподання таких доказів без поважних причин, суд застосовує до відповідної особи заходи процесуального примусу,

передбачені цим Кодексом. У разі неподання учасником справи витребуваних судом доказів без поважних причин або без повідомлення причин суд, залежно від того, яка особа ухиляється від їх подання та яке ці докази мають значення, може визнати обставину, для з'ясування якої витребувався доказ, або відмовити у її визнанні, або розглянути справу за наявними в ній доказами, а у разі неподання таких доказів позивачем - також залишити позовну заяву без розгляду.

На підставі викладеного, керуючись статтями 12, 182, 247, 250, 252, 233-235 Господарського процесуального кодексу України, суд

УХВАЛИВ:

1. Здійснювати розгляд справи №925/198/22 за правилами загального позовного провадження.

2. Підготовче засідання призначити на **12 год. 00 хв. 14 липня 2022 року.**

Засідання відбудеться у приміщенні Господарського суду Черкаської області за адресою: 18005, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307, в залі судових засідань.

3. Про проведення підготовчого засідання повідомити: ПрАТ "Українська страхова компанія "Княжа Вієнна Іншуранс Груп" (позивача); ПП "ДОРСТРОЙ" (відповідача).

З огляду на пріоритетність уникнення небезпеки для життя і здоров'я представників учасників справи під час війни, суд не визнає їх участь у судовому засіданні обов'язковою.

4. Особам, які з'являться у судове засідання мати з собою: а) документ, що підтверджує особу (паспорт чи інший документ, що підтверджує особу згідно із Законом України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус"); б) документ, що підтверджує повноваження (адвокату – довіреність або ордер про надання правової допомоги або договір (витяг з нього) про надання правової допомоги; посадовій особі – докази повноважень на самопредставництво юридичної особи відповідно до ст.56 ГПК України); в) оригінали документів, які подано до суду в копії; г) засоби індивідуального захисту (захисна маска).

5. **Витребувати у ПП "ДОРСТРОЙ" письмові докази**, які подати до дати підготовчого засідання до суду та копії яких надіслати на адресу позивача та докази такого надіслання (опис вкладення та квитанції) надати суду до дати судового засідання:

1) копію звіту про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до

органів доходів і зборів за грудень 2018 року із таблицею №6 «Відомості про нарахування заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) застрахованим особам», з інформацією про кількість календарних днів перебування у трудових/цивільних відносинах протягом звітної місяця (колонка № 15 таблиці) Федоренка О.М.;

2) копію податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку за 4 квартал 2018 року, зокрема доходу, нарахованого (сплаченого) та сум утриманого податку з Федоренка О.М.

6. Роз'яснити учасникам справи наступне:

6.1. **Заяви (клопотання)** подаються суду в оригіналі (ч.8 ст.42 ГПК): або у формі письмового паперового документа за підписом особи, яка його підписала; або у формі електронного документа, підписаного електронним цифровим підписом особи, яка його створила – через систему "Електронний суд". До заяви по суті додаються докази її надіслання учасникам справи (ч.5 і 6 ст.165, ч.3 статей 166,167,168 ГПК).

6.2. Відповідно до частини першої - третьої статті 91 Господарського процесуального кодексу України письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору. Письмові докази подаються в оригіналі або в належним чином засвідченій копії, якщо інше не передбачено цим Кодексом. Якщо для вирішення спору має значення лише частина документа, подається засвідчений витяг з нього. Учасники справи мають право подавати письмові докази в електронних копіях, посвідчених електронним підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до закону. Електронна копія письмового доказу не вважається електронним доказом.

Відповідно до частини другої статті 96 Господарського процесуального кодексу України, електронні докази подаються в оригіналі або в електронній копії, засвідченій електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис".

6.3. З метою спрощення порядку надіслання до суду документів і ознайомлення з матеріалами справи, запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19 на час карантину, запропонувати учасникам справи: **зарєєструватися в системі "Електронний суд"**; подати процесуальні документи (заяви, клопотання, відзив, відповіді, заперечення тощо), письмові та електронні докази через систему "Електронний суд", або поштою.

6.4. У разі **неявки: наслідки неявки** у судові засідання передбачені наступними нормами Господарського процесуального кодексу України: п.4 ч.1 ст.226 (для заявника), ст.202, ст.135 ГПК (штраф у сумі від одного до п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб); учасники справи, явка яких визнана обов'язковою, зобов'язані повідомляти причини неявки; *причини неявки* мають підтверджуватись належно засвідченими доказами; *неможливість явки* одного представника (в т.ч. з причин хвороби,

відрядження, відпустки, участі в іншому судовому засіданні, відсутності штатних працівників), не позбавляє можливості керівника чи фізичної особи призначити іншого або представляти інтереси особисто; обставини тимчасової непрацездатності (*хвороби, самоізоляції, обсервації у зв'язку з карантинном*), засвідчуються документами, передбаченими Інструкцією про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.11.2011 №455 і зареєстрованою в Міністерстві юстиції України від 04.12.2001 за №1005/6196.

6.5 Згідно частини 4 статті 13 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних з вчиненням чи не вчиненням нею процесуальних дій.

6.6 Відповідно до частини 1 статті 118 Господарського процесуального кодексу України право на вчинення процесуальних дій втрачається із закінченням встановленого законом або призначеного судом строку.

З метою забезпечення прав відповідача Приватного підприємства "ДОРСТРОЙ" бути поінформованим про розгляд справи розмістити інформацію про його виклик на офіційній сторінці Господарського суду Черкаської області веб-порталу судової влади.

У зв'язку з обмеженням доступу до Єдиного державного реєстру судових рішень у мережі Інтернет про дату та час судових засідань сторони можуть дізнатися за телефоном суду (0472) 31-21-49 чи з використанням інших засобів зв'язку, зокрема електронної пошти суду inbox@ck.arbitr.gov.ua, а також на офіційній сторінці Господарського суду Черкаської області веб-порталу судової влади.

Направити ухвалу суду ПрАТ "Українська страхова компанія "Княжа Вієнна Іншуранс Груп" (04050, м. Київ, вул. Глибочицька, 44); ПП "ДОРСТРОЙ" (20001, Черкаська область, м. Хритинівка, вул. Н. Терещенка, 1-А).

Ухвала суду набирає законної сили з моменту її підписання суддею, в порядку передбаченому частиною другою статті 235 Господарського процесуального кодексу України, і окремо від рішення суду оскарженню не підлягає.

Суддя

А.І. Гладун